

PATVIRTINTA

Šiaulių Jovaro progimnazijos

direktoriaus 2025 m. balandžio 16 d.

įsakymu Nr. V-83

ŠIAULIŲ JOVARO PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO SISTEMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Jovaro progimnazijos (toliau – progimnazija) mokinių pozityvaus elgesio skatinimo sistema parengta, atsižvelgiant į Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigų mokinių pozityvaus elgesio skatinimo rekomendacijas, pritartas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. Š-281.

2. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo sistema reglamentuoja pozityvaus elgesio skatinimo principus, lygius, formas, priemones ir metodus.

3. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo sistemos tikslas – apibrėžti mokinių pozityvaus elgesio skatinimo modelį, kuriant pozityvią mokymosi aplinką, skatinant tinkamą mokinių elgesį, padedant mokiniams įsitraukti į ugdymo(si) procesą ir patirti sėkmę.

4. Pozityvaus elgesio skatinimo modelis pagrįstas šiais principais:

4.1. BENDRUOMENIŠKUMO. Svarbu atpažinti ir skatinti visų bendruomenės narių (mokinių, jų tėvų (globėjų), pedagogų, darbuotojų) pozityvų elgesį.

4.2. INDIVIDUALIZAVIMO. Sprendimai, susiję su mokinio pozityvaus elgesio skatinimu, priimami atsižvelgiant į jo amžių, brandą, psichines ir fizines savybes, poreikius ir kitas svarbias aplinkybes.

4.3. PRIORITETIŠKUMO. Siekiant tinkamo mokinių elgesio svarbu teikti prioritetą pozityvioms elgesio skatinimo strategijoms. Naudojant pozityvias elgesio skatinimo strategijas mokinių elgesio pokyčius galima konstruoti veiksmingiau nei taikant drausminamąsias priemones.

4.4. SISTEMIŠKUMO IR MODELIAVIMO. Pedagogų pozityvaus elgesio raiška skatina dažnesnes mokinių tinkamo elgesio apraiškas.

5. Pozityvus elgesys – tai veiksmas, kuris atitinka socialinį, kultūrinį, situacinį ir fizinę aplinkos, kurioje jis vyksta, kontekstą. Tai elgesys, kuris kuria gerą atmosferą, padeda palaikyti sveikus, draugiškus, saugius santykius.

II SKYRIUS POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO MODELIS

6. Siekiant pozityvaus mokinių elgesio skatinimo vadovaujamosi trimis lygmenimis (1 priedas):

6.1. Progimnazijos lygmeniu;

6.2. Klasės / grupės lygmeniu;

6.3. Individualiu lygmeniu.

7. **Progimnazijos lygmens tikslas** yra kurti bendrą progimnazijos bendruomenės pozityvaus elgesio skatinimo politiką per viziją ir vertybes, kurios formuoja pozityvų bendruomenės narių elgesį. Šiame lygmenyje kuriama bendra progimnazijos bendruomenės pozityvaus elgesio skatinimo (už

tinkamą elgesį, mokyklos vertybių puoselėjimą, individualią pažangą) sistema (kaip dažnai bus apdovanojama, kokioje aplinkoje, koku lygiu – individualiu, klasės, progimnazijos), kuri mažina netinkamo elgesio apraiškas ir kuria saugią, pagarba grįstą mokymosi aplinką visiems ugdymo proceso dalyviams.

8. Klasės lygmens tikslas yra įgyvendinti pozityvaus elgesio skatinimo sistemą klasės / grupės kontekste. Ji skirta grupinio pozityvaus elgesio, bendradarbiavimo, pagalbos vienas kitam, abipuse pagarba grįstų santykių kūrimui, įgalinant ir motyvuojant visą klasės bendruomenę veikti kartu siekiant pozityvaus elgesio.

9. Individualaus lygmens tikslas yra kurti pozityvaus elgesio skatinimo sistemą, teikiamą individualiai mokiniui.

10. Mokytojas kuria pozityvius santykius su mokiniais ir taip prisideda prie pozityvaus elgesio mokymo ir skatinimo modelio įgyvendinimo progimnazijoje:

10.1. Mokytojas, pastebėjęs mokinio elgesio sunkumus, jį stabdo naudodamas pozityvias drausminimo priemones (2 priedas).

10.2. Mokytojas kalbasi su mokiniu. Pokalbio metu aiškinasi susirūpinimą keliančio elgesio priežastis, tariasi dėl problemos sprendimo. Numato skatinimo priemones ir / ar nusiramino būdus (3 priedas).

10.3. Mokytojas konsultuojasi su progimnazijos švietimo pagalbos specialistu(-ais) dėl pokalbio su mokiniu vedimo eigos, galimų susitarimų problemai išspręsti, tinkamiausios skatinimo sistemos mokiniui.

10.4. Mokytojas kalbasi su mokinio tėvais (globėjais), aptaria galimus mokinio netinkamo elgesio įveikimo būdus, susitaria dėl jų įgyvendinimo ir mokinio skatinimo patyrus sėkmę.

10.5. Mokytojas, panaudojęs 10.1.–10.4. papunkčiuose nurodytas pozityvaus mokinio elgesio skatinimo formas ir priemones, bet nepasiekęs teigiamo rezultato, gali kreiptis pagalbos į kuriojantį vadovą, užpildydamas formą „Mokinio netinkamo elgesio įveikimo būdai“ (4 priedas).

III SKYRIUS

MOKINIŲ SKATINIMO FORMOS / PRIEMONĖS

11. Pozityvaus elgesio skatinimo formos:

11.1. Socialinės (žodinės, neverbalinės);

11.2. Privilegijos (veiklos, laisvalaikis, pertraukos);

11.3. Asmeniškai siūlomos veiklos, atsižvelgiant į asmeninį interesą;

11.4. Paremtos sensorine sistema (vizualinės, taktilinės, auditorinės, gustatorinės, olfaktorinės, vestibuliarinės, proprioceptinės).

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Su progimnazijos mokinių pozityvaus elgesio skatinimo sistema mokinių tėvai (globėjai) supažindinami per tėvų susirinkimą, informacija skelbiama mokyklos elektroninėje svetainėje.

13. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo sistemos pakeitimai ar papildymai tvirtinami mokyklos direktoriaus įsakymu.

**ŠIAULIŲ JOVARO PROGIMNAZIJOS
POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO SISTEMA**

PROGIMNAZIJOS LYGMUO																						
Skatinimo priemonė	Skatinimo kriterijus		Skatinimo dažnis	Atsakingas asmuo																		
Padėkos raštas	Už puikius ir labai gerus pasiekimus	TAMO klasės kokybės ataskaita	Mokslo metų pabaigoje	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1–4 kl.), pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjas (5–8 kl.)																		
Elektroninio dienyno žinutė mokiniui ir jo tėvams (globėjams)		TAMO klasės kokybės ataskaita	Pasibaigus I pusmečiui	Pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjas (5–8 kl.)																		
Diplomas / padėkos raštas	Už dalyvavimą olimpiadose (mokyklos etapas) (3–8 kl. mok.)	Olimpiados dalyvių rezultatų suvestinė. Laimėtojams – diplomai, dalyviams – padėkos raštai	Kartą metuose	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1–4 kl.), dalykų mokytojų metodinių grupių vadovai (5–8 kl.)																		
Padėkos raštas	Už lankomumą (nepraleido nei vienos pamokos) (1–4 kl.)	TAMO lankomumo ataskaita (jeigu praleido atstovaudamas mokyklą, skaitome, kad nepraleido)	Mokslo metų pabaigoje	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui																		
Padėkos raštas	Už aktyvią socialinę pilietinę veiklą	TAMO socialinės pilietinės veiklos ataskaita	Mokslo metų pabaigoje	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1–4 kl.), karjeros specialistas (5–8 kl.)																		
<table><tr><th>Klasė</th><th>Valandų skaičius per mokslo metus (privalomas)</th><th>Padėka</th></tr><tr><td>1</td><td>1</td><td>7 val. ir daugiau</td></tr><tr><td>2</td><td>2</td><td>8 val. ir daugiau</td></tr><tr><td>3</td><td>3</td><td>9 val. ir daugiau</td></tr><tr><td>4</td><td>4</td><td>10 val. ir daugiau</td></tr><tr><td>5–8</td><td>20</td><td>30 val. ir daugiau</td></tr></table>					Klasė	Valandų skaičius per mokslo metus (privalomas)	Padėka	1	1	7 val. ir daugiau	2	2	8 val. ir daugiau	3	3	9 val. ir daugiau	4	4	10 val. ir daugiau	5–8	20	30 val. ir daugiau
Klasė	Valandų skaičius per mokslo metus (privalomas)	Padėka																				
1	1	7 val. ir daugiau																				
2	2	8 val. ir daugiau																				
3	3	9 val. ir daugiau																				
4	4	10 val. ir daugiau																				
5–8	20	30 val. ir daugiau																				
Padėkos raštas	Už aktyvią neformaliojo ugdymo veiklą ,	Už tautinių šokių ansamblio „Šėltinis“	Baigiant pradinio ugdymo ir	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1–4 kl.)																		

	atstovaujant mokyklą (4, 8 kl. mok.)	programos įgyvendinimą ir koncertinę veiklą Už aktyvią sportinę, meninę ir kt. veiklą	pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programas	pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjas (5–8 kl.)
Padėkos raštas	Už dalyvavimą miesto / šalies olimpiadose, konkursuose (8 kl. mok.)	Informaciją pateikia dalykų mokytojai	Baigiant pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą	Pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjas
Padėkos renginys	Už dalyvavimą miesto / šalies olimpiadose, konkursuose (1–8 kl. mok.)	Informaciją pateikia progimnazijos ir metodinių grupių vadovai	Kartą metuose	Direktorius
Padėkos raštas	Už asmeninės pažangos (dalykinės) augimą (8 kl. mok.)	Informaciją pateikia dalykų mokytojai	Baigiant pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą	Pagrindinio ugdymo skyriaus vedėjas
Padėkos raštas	Už dalyvavimą akcijoje „Bibliotekų knygų Kalėdos“	Mokinių, padovanojusių knygas, suvestinė	Kartą metuose	Bibliotekininkai
Padėkos raštas	Už aktyvų knygų skaitymą progimnazijos bibliotekoje	MOBIS programos ataskaitos	Kartą metuose	Bibliotekininkai
Edukacinė išvyka / programa	Už asmeninę ūgtį (1–8 kl. mok.)	Pagal sutartus kriterijus	Kartą metuose	Neformaliojo ugdymo skyriaus vedėjas / organizatorius
	Už individualią mokinių pažangą (1–4 kl. mok.)	Mokinių kompetencijų aplankai	Pasibaigus I pusmečiui ir mokslo pabaigoje (mokinio individualios pažangos aptarimo dieną)	Pradinio ugdymo mokytojai / klasių vadovai
Padėkos raštas	Mokinių šeimos nariams už paramą, pagalbą, dalyvavimą ugdymo procese, prasmingas iniciatyvas	Klasių vadovų / kuratorių pateikta informacija (mokinio, jo šeimos nario vardas, pavardė ir veikla)	Mokslo metų pabaigoje	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1–4 kl.), neformaliojo ugdymo skyriaus vedėjas (5–8 kl.)

KLASĖS / GRUPĖS LYGMUO				
Padėka / nominacija / apdovanojimas	Už patirtas sėkmes mokykloje (1–8 kl.)	Pagal sutartus klasės bendruomenės kriterijus	Mokslo metų pabaigoje	Klasių vadovai / kuratoriai
	Už asmeninius pasiekimus (ne mokykloje) (1–8 kl.)	Svarūs mokinių asmeniniai pasiekimai (pvz. plaukimo, karate, sportinių šokių ir kitokių veiklų prizininkas)	Mokslo metų pabaigoje	Klasių vadovai / kuratoriai
INDIVIDUALUS LYGMUO				
Elektroninio dienyno pagyrimas	Už individualią pažangą (1–8 kl.)	Pagal sutartus kriterijus	Pasibaigus I pusmečiui ir mokslo metų pabaigoje	Švietimo pagalbos specialistai
	Už dalykinės pažangos augimą (5–7 kl.)	TAMO pažangumo ataskaita	Pasibaigus I pusmečiui ir mokslo metų pabaigoje	Dalykų mokytojai
	Už pozityvų elgesį (1–8 kl.)	Pagal sutartus kriterijus	Operatyviai reaguojant	Mokytojai, klasių vadovai / kuratoriai, švietimo pagalbos specialistai, progimnazijos vadovai

POZITYVŪS NETINKAMO ELGESIO STABDYMO METODAI

Mokinio netinkamą elgesį galima stabdyti šiais metodais:

- Stabdymas žodžiu, išlaikant ramų toną (pvz. „Stop“);
 - Dėmesio nukreipimas (pvz. pakeisti pokalbio temą);
 - Staigus stimulo pakeitimas (pvz. daryti kažką netikėto, kas nukreiptų mokinių dėmesį);
 - Nukreipimas / peradresavimas (pvz. „Plėšyk popierių“);
 - Komunikacijos palengvinimas (pvz. paklausti: Ko tu nori? Kaip tau padėti? Parodyk man. Tu nori išeiti?);
 - Priminimas apie paskatinimą (jei vaikas bendradarbiauja ir turite susitarimą);
 - Nusiraminimo technikos (veikia tik tada, kai nėra pykčio piko);
 - Alternatyvios komunikacijos priemonių naudojimas;
 - Tikimybių žemėlapis ir kt.;
 - Socialinė istorija;
 - Video modelingas.
-

SKATINIMO PRIEMONIŲ PAVYZDŽIAI

Socialiniai paskatinimai
Žodiniai: žodinis pagyrimas, pozityvaus elgesio, kai tik jis pasireiškia, įvardinimas, žodinė padėka, grįžtamasis ryšys. Neverbaliniai gestai: (pvz.: duok penkis, pakeltas nykštys, rankos paspaudimas), veido išraiškos parodymas (pvz.: mirksėjimas, šypsena, galvos purtymas), garso efektai, sukuriama suaugusiojo (pvz.: dainavimas, švilpimas, juokas / kikenimas). Rašto: įrašas el. dienyne (pagyrimas, komentaras) mokiniui ir / ar jo tėvams (globėjams), SMS žinutė tėvams (globėjams), padėkos raštas ir kt.
Privilegijos
Darbo pabaiga 5 minutėmis anksčiau, pertrauka tarp užduočių, neduoti namų darbų, medžiagos surinkimas iš mokinių / išdalinimas mokiniams, pabūti mokytoju, mokytojo padėjėju, pasėdėti mokytojo kėdėje, pasirinkti sėdėjimo vietą, papildoma pertrauka (su kita klase), asmeninis laikas su suaugusiuoju (pvz., pietauti su mokytoju), naudotis klasės IT, pasirinkti klasės draugą komandiniam darbui, galimybė rinktis / parinkti klasės veiklą iš sąrašo, papasakoti anekdotą klasei, įjungti / išjungti šviesas, laikas sensoriniame kambaryje, aplankyti ypatingą žmogų, aplankyti kitą klasę ir kt.
Apdovanojimai
Kanceliarinės priemonės, vaizdo įrašai, knygos, karoliukai, lipdukai, balionai, disko kamuoliai ir kt.
Asmeniškai siūlomos veiklos
Interaktyvios veiklos, pagalba jaunesniems mokiniams, žaidimas su bendraamžiais, laikas pas pagalbos specialistą, bibliotekos laikas ir kt.
Priemonės, paremtos sensorine sistema
Vizualinės: piešimas, tapymas, skysčio laikmačiai, šviečiančios priemonės (lavos lempa, optinio pluošto lempa) ir kt. Taktilinės: apkabinimas, plojimas rankomis, teplojimas pirštais, putomis, žaidimas plastelinu, žaidimas kamuoliuku, sukami nerimui mažinti skirti žaislai, spaudžiami žaislai, terapinė plastilino masė, lankstūs žaislai, kinetinis smėlis, susukami žaislai, pirštinė, minkoma masė, smėlio dėžė / žaidimas su ryžiais / kruopomis, plaukų šukavimas ir kt. Auditorinės: triukšmo skleidėjai, lietaus lazda, lūpinė armonikėlė, švilpukas, barškutis, burbulinė plėvelė, užtrauktukai, metalinis sukamas vilkelis ant kieto paviršiaus ir kt. Gustatorinės (skonio): sveiki užkandžiai, vanduo. Olfaktorinės (uoslės): įvairūs kvapai. Vestibuliarinės: nuspėjami / sutarti žaidimo / veiklos modeliai. Proprioceptinės (kūno judesio): svorio ir pasipriešinimo pojūčių suteikimas.

MOKINIO NETINKAMO ELGESIO (TOLIAU–NE) ĮVEIKIMO BŪDAI

1. Mokinio NE formos:		
1.1.	Dominuojanti mokinio NE forma. Kaip ji pasireiškia ir jos dažnumas? <i>(elgesys, dėl kurio mokinys ar aplinkiniai patiria problemas)</i>	
1.2.	Kas vyksta prieš NE? Kokie veiksniai, jūsų manymu, jį išprovokuoja / pastiprina? <i>(įvykiai ar situacijos, kurios dažniausiai susiklosto prieš prasidedant NE)</i>	
1.3.	Ko, jūsų manymu, mokinys siekia šiuo NE? <i>(nauda, kurią, jūsų manymu, mokinys gauna iš savo elgesio: siekia dėmesio, kerštauja, demonstruoja jėgą / bejėgiškumą, nori atsiriboti, būti pasyvus ir pan.)</i>	
1.4.	Kokios yra NE pasekmės mokiniui? <i>(sulaukia neigiamų aplinkinių reakcijų, gauna pastabų, informuojami tėvai, nesulaukia pasekmių ir pan.). Kaip mokinys elgiasi po NE? (gailisi, verkia, „švenčia pergalę“, ignoruoja ir pan.)</i>	
1.5.	Kas padeda išvengti NE? <i>(situacija, kurioje NE nepasireiškė arba buvo silpnesnė nei įprastai).</i>	
2. Pedagogo veiksmai, sprendžiant su NE susijusias problemas:		
2.1.	Su mokiniu (datos, turinys, susitarimai)	
2.2.	Su tėvais (globėjais) (datos, turinys, susitarimai)	
2.3.	Su švietimo pagalbos specialistais (datos, turinys, rekomendacijos)	

(Pildymo data)

(Pedagogo vardas, pavardė, parašas)
